

ONTVANGEN 31 MEI 2017

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Universiteit van Amsterdam
T.a.v. Mevrouw Prof. dr. G.T.M. Ten Dam
Spui 21
1000 GG AMSTERDAM

Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Datum **30 MEI 2017**
Betreft Besluit inzake macrodoelmatigheid wo bachelor Cognition, Language
and Communication

Onze referentie
1198128

Uw fax van
26 mei 2017

Uw referentie
2017cu0537

Bijlagen
1

Geachte mevrouw Ten Dam,

Met uw brief van 6 april 2017, door de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (hierna: CDHO) ontvangen op 13 april 2017 hebt u mij het voornemen voorgelegd om de wo-bacheloropleiding Cognition, Language and Communication als bekostigde opleiding te verzorgen in Amsterdam (voltijd). De opleiding is voorgesteld in het Croho onderdeel Natuur en de studielast is door u bepaald op 180 studiepunten.

Advies CDHO

De CDHO heeft mij bij brief van 11 mei 2017, met het kenmerk 2017/21, positief geadviseerd over uw aanvraag. Het advies van de CDHO dat integraal onderdeel uitmaakt van dit besluit, treft u hierbij aan.

Besluit

Gelet op de advisering van de CDHO, het bepaalde in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) en in de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs 2014 (hierna: Beleidsregel), heb ik besloten in te stemmen met uw voornemen om de wo-bacheloropleiding Cognition, Language and Communication (voltijd) te verzorgen als bekostigde opleiding in de gemeente Amsterdam.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 6.2 van de WHW. Voorts is de Beleidsregel leidraad geweest voor mijn afwegingen.

Motivering

Overeenkomstig het advies van de CDHO, concludeer ik dat uw aanvraag voldoet aan de voorwaarden a, b en c van artikel 6 van de Beleidsregel. Voor de nadere motivering verwijs ik u naar het advies van de CDHO.

Croho-procedure

Ingevolge artikel 6.2, zevende lid, van de WHW, vervalt dit besluit indien de opleiding niet binnen tien maanden na dagtekening van het besluit is

Een belanghebbende kan tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop het besluit hem is toegezonden schriftelijk bezwaar maken. De belanghebbende dient daartoe een bezwaarschrift in bij de minister/staatssecretaris van OCW, onder vermelding van "Bezwaar", ter attentie van DUO, Postbus 606, 2700 ML in Zoetermeer. Meer informatie over het maken van bezwaar vindt u op www.bezwaarschriftenocw.nl

geregistreerd in het Centraal register opleidingen hoger onderwijs (Croho). Registratie binnen die termijn is niet eerder mogelijk dan nadat de NVAO over onderhavige opleiding een positief besluit heeft genomen in het kader van de toets nieuwe opleiding. In verband met de geldigheidsduur van dit besluit, adviseer ik u zo spoedig mogelijk bij de NVAO een aanvraag voor een toets nieuwe opleiding in te dienen.

Onze referentie
1198128

Een afschrift van deze brief is gezonden aan de CDHO, de NVAO, de VSNU, de Inspectie van het Onderwijs en de Dienst Uitvoering Onderwijs (Groningen).

Met vriendelijke groet,

de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
dr. Jet Bussemaker
namens deze,
de directeur Hoger Onderwijs en Studiefinanciering,

F.A. Hofman

CDHO

**Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs**

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. de directeur Hoger Onderwijs & Studiefinanciering
drs. F.A. Hofman
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

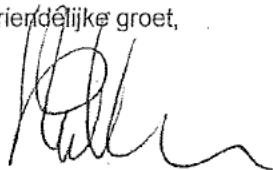
Geachte heer Hofman,

datum 11 mei 2017 Hierbij ontvangt u het advies van de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs inzake de aanvraag voor een nieuwe opleiding van de Universiteit van Amsterdam ten behoeve van de wo bachelor Cognition, Language and Communication te Amsterdam.

onderwerp advies nieuwe opleiding wo bachelor Cognition, Language and Communication Universiteit van Amsterdam, Amsterdam Ik verzoek u mij een afschrift van uw besluit toe te zenden.

ons kenmerk 2017/21 Ik ga ervan uit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd, met vriendelijke groet,

bijlagen advies CDHO

drs. P.M.M. Rullmann
voorzitter CDHO

**Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs**

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. de Minister
mw. dr. M. Bussemaker
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Advies Geachte mevrouw Bussemaker,

datum
11 mei 2017

Op 13 april 2017 heeft de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs het voornemen ontvangen van Universiteit van Amsterdam om de wo bachelor *Cognition, Language and Communication* (verder vermeld als bachelor CLC) als bekostigde opleiding te verzorgen te Amsterdam. De aanvraag was voorzien van alle voor de beoordeling van de aanvraag benodigde gegevens en is door de commissie in behandeling genomen.

onderwerp
nieuwe opleiding
Universiteit van Amsterdam
voltijd wo
bachelor

Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

Gelet op het hierna volgende adviseert de commissie u om positief te besluiten op het verzoek van Universiteit van Amsterdam om de opleiding wo bachelor CLC als bekostigde opleiding te Amsterdam te verzorgen.

Cognition, Language and
Communication
Amsterdam

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in artikel 6.2 van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW). Voorts heeft de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 3 juli 2014, verder te noemen de Beleidsregel, voor de commissie als leidraad gediend. Het beoordelingskader treft u in de bijlage bij dit advies aan.

ons kenmerk
2017/21

bijlagen
beoordelingskader

Omschrijving van de aanvraag

Aanvrager wil de bachelor CLC in Amsterdam aanbieden. Het gaat om een wo bachelor in het Croho onderdeel Natuur. De opleiding omvat 180 EC en wordt in voltijdvorm aangeboden. Zowel Engels als Nederlands worden gebruikt.

In de multidisciplinaire bachelor CLC worden taal en communicatie vanuit een cognitief perspectief bestudeerd. Cognitiewetenschap is een combinatie van taalwetenschappen, logica, neurowetenschappen, psychologie, communicatie, kunstmatige intelligentie en informatica. Centraal staan het taalvermogen als cognitieve functie, relaties met andere cognitieve functies, het menselijke vermogen tot communiceren, de analyse van taal- en communicatievermogens en daarbij passende onderzoeksmethodes. De opleiding bachelor CLC is research-based. Studenten houden zich bezig met programmeren, statistiek, experimenteren en het hanteren van grote databestanden. Na de propedeuse kunnen studenten kiezen voor de richting *Cognition & language of Cognition & communication* met een minor. Dit kan bijvoorbeeld logica, informatica of psychologie zijn.

De bachelor CLC is toegankelijk voor studenten met een vwo-diploma die voornamelijk de profielen *Natuur & Gezondheid* en *Natuur & Techniek* hebben

pagina 2 van 9 afgerond. De opleiding is bedoeld voor studenten met belangstelling voor menselijke cognitie, met name op het gebied van taal en communicatie. Van afgestudeerden wordt verwacht dat zij doorstromen naar een master. Afgestudeerden van de bachelor CLC kunnen na het voltooien van een masteropleiding werken in diverse sectoren. Dit is sterk afhankelijk van de master die zij kiezen. Ze kunnen o.a. gaan werken in de sectoren informatie & communicatie, pers en voorlichting, personeel en organisatie, financiële dienstverlening, bij de overheid, in ziekenhuizen, als (promoverende) onderzoeker in de taal-, cognitie- en communicatiewetenschappen bij universiteiten, bij hbo's en onderzoeksinstituten, in de begeleiding van docenten, in de ontwikkeling van leermiddelen en in het onderwijsonderzoek. Passende functies zijn datamanager, (big) data analyst, programmeur, hoofd communicatie, redacteur, docent en beleidsadviseur.

Aanvrager doet een beroep op criteria a, b en c in art. 6 van de Beleidsregel.

Motivering

De aanvraag voldoet naar mening van de commissie aan de criteria a, b en c in art. 6 van de Beleidsregel.

Beoordeling criterium a Beleidsregel

Aanvrager stelt dat de bachelor CLC nieuw is en noodzakelijk om de gewenste vernieuwing te realiseren. Een soortgelijke multi- en interdisciplinaire bachelor bestaat nog niet in Nederland. Taalwetenschappen raken steeds meer verweven met aanverwante disciplines in de gamma- en bètawetenschappen. Het worden cognitiewetenschappen. De bachelor CLC slecht de scheiding tussen cognitie bestuderende disciplines.

Ter onderbouwing van de stelling heeft aanvrager de bachelor CLC vergeleken met vier aanverwante opleidingen. Dit zijn Taalwetenschappen (specialisatie Taal en Cognitie) van de UL, Communicatie- en Informatiewetenschappen van de RU en UVT, Kunstmatige Intelligentie van de UvA en Cognitieve Kunstmatige Intelligentie van de UU. Deze opleidingen vertonen maximaal 20% overeenkomsten met de bachelor CLC die een bredere cognitieve benadering heeft en onderzoeksintensief is.

Op grond van het bovenstaande concludeert de commissie dat de inhoud van de bachelor CLC nieuw is. Daarmee is de noodzaak van de bachelor in de zin van de Beleidsregel aangetoond. De aanvraag voldoet aan criterium a in art. 6 van de Beleidsregel.

Beoordeling criterium b Beleidsregel

Aanvrager stelt dat de bachelor CLC aansluit op een arbeidsmarktbehoefte in combinatie met een wetenschappelijke en maatschappelijke behoefte.

Beoordeling maatschappelijke behoefte

Bachelors in de geesteswetenschappen hebben sinds 2010 te kampen met dalende studentenaantallen (Regieorgaan Geesteswetenschappen, Eindrapportage Duurzame Geesteswetenschappen, 2015, p.29). Traditionele talenopleidingen hebben sinds 2010 te kampen met een dalende instroom van ruim 40%. Op middelbare scholen kiezen vwo-leerlingen ook minder vaak voor het daarbij aansluitende profiel Cultuur & Maatschappij (Examenmonitor VO 2014,

**Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs**

pagina 3 van 9 DUO). Het risico bestaat dat de geesteswetenschappen gaan verschromelen (Nadere Toekomstvisie Talen 2015-2016, regieorgaan Geesteswetenschappen i.s.m. VSNU). U heeft op 3 maart 2015 de brief 'Geesteswetenschappen, kwaliteit, bestuurscultuur en medezeggenschap' naar de Voorzitter van de Tweede Kamer gestuurd waarin het belang van een multidisciplinaire aanpak op het grensvlak van alfa-, bèta- en gammastudies in de geesteswetenschappen wordt benadrukt. Het doel van de bachelor CLC is de geesteswetenschappen te verduurzamen door een multidisciplinaire geesteswetenschappelijke opleiding aan te bieden die bij kan dragen aan antwoorden op maatschappelijke problemen zoals dyslexie en begrijpelijke communicatie.

Er is behoefte aan verbreding van alfawetenschappelijke opleidingen (Regieorgaan Geesteswetenschappen, Advies inzake implementatie Duurzaamheid van alfaopleidingen, 23 juni 2010, p.22-25). De bachelor CLC past bij deze tendens. In het rapport Nadere Toekomstvisie Talen (p.8) blijkt dat diverse universiteiten reeds een poging hebben gewaagd om de dalende aantallen in geesteswetenschappelijke opleidingen tegen te gaan door bachelors te verbreden met combinaties van taal en cultuur. De taalkundige component ontbreekt echter. De bachelor CLC is een brede bachelor taalkunde in combinatie met communicatie en cognitiewetenschappen. Zo worden taalwetenschappen geborgd en in een aantrekkelijk programma aangeboden voor een bredere doelgroep. De commissie concludeert dat de aanvraag aansluit op een maatschappelijke behoefte aan brede geesteswetenschappelijke opleidingen.

Beoordeling wetenschappelijke behoefte

De afgelopen 20 jaar is het nieuwe gebied cognitiewetenschappen ontstaan en sterk gegroeid. Verwacht wordt dat deze groei zal doorzetten. Het gebied wordt gevoed door taalwetenschappen, filosofie, neurowetenschappen, psychologie en informatica. Het betreft een zeer breed werkterrein dat wordt benaderd vanuit twee perspectieven. Eén van deze perspectieven, het mind-perspectief, neemt de bachelor CLC voor haar rekening.

Andere universiteiten hebben onderzoekscentra opgezet waarin cognitiewetenschappers van verschillende faculteiten samen onderzoek verrichten. De RUG en UT hebben bijvoorbeeld Behaviour & Cognitive Neuroscience. In het buitenland (Canada, Denemarken, Finland, Duitsland en Polen) bestaan soortgelijke opleidingen.

Aan de UvA zijn onderzoekers op het gebied van taal en cognitie lid van het platform Amsterdam Brain & Cognitive Science (ABC) dat onderzoek uit de geesteswetenschappen, natuurwetenschappen, wiskunde, maatschappij- en gedragswetenschappen en het AMC verbindt. Echter, de aansluiting tussen bacheloronderwijs en de onderzoeksinfrastructuur dreigt verloren te gaan. Er is behoefte aan onderzoekers die vanuit een geesteswetenschappelijk perspectief kunnen bijdragen aan onderzoek naar cognitie. De bachelor CLC biedt een oplossing door onderzoekers op te leiden die verbanden kunnen leggen tussen taalvermogen en andere cognitieve systemen, met kennis van gedragswetenschappen en experimentele instrumenten voor onderzoek. Bovendien is de doorstroom naar masters die aansluiten op de bachelor CLC veelal matig. Het gaat bijvoorbeeld om masters voor ongeletterdheid, afasie, dyslexie en taalontwikkelingsstoornissen (Kamerbrief geesteswetenschappen, kwaliteit, bestuurscultuur en medezeggenschap d.d. 3 maart 2015). De bachelor

pagina 4 van 9 CLC sluit goed aan op deze masters. De commissie concludeert dat de aanvraag aansluit op een wetenschappelijke behoefte.

Beoordeling arbeidsmarktbehoefte

Afgestudeerden van de bachelor CLC hebben kennis van een multidisciplinair onderzoeksterrein en verschillende vakgebieden. In de praktijk stroomt echter het merendeel van de bachelor studenten door naar een master. Uit onderzoek bij de aanvrager (Brekelmans, Van der Welle en Van Bergen, het bachelor uitstroomonderzoek, Regioplan, januari 2012) blijkt dat ruim een kwart van de afgestudeerde bachelorstudenten geen master gaat volgen. Het betreft voornamelijk oudere studenten en langstudeerders die na de bachelor gaan werken. Een kwart van hen overweegt later alsnog een master te gaan volgen. Aanvrager verwacht dat na de bachelor CLC minder afgestudeerden dan gebruikelijk zullen stoppen. De bachelor is erg breed en een master zorgt voor specialisatie. Aanvrager heeft daarom besloten om te kijken naar de arbeidsmarkt voor afgestudeerden met een master.

Het palet aan passende masters is voor deze brede bachelor zeer omvangrijk. Daardoor is het lastig de arbeidsmarktbehoefte te kwantificeren. Alleen al binnen de UvA kunnen afgestudeerden van de bachelor CLC doorstromen naar vele masters. Het gaat om de volgende (onderzoeks)masters: Brain & Cognitive Sciences (track mind-perspectief), Linguistics, General Linguistics, Argumentation, Rhetoric & Communication, Nederlands als tweede taal en meertaligheid, Language & Education, Language & Society, Tekst & Communicatie, Discourse & Communication studies, Logic, Psychology (track Brain & Cognition in Society of track Brain & Cognition in Development) en Communication Science. Ook bij andere universiteiten zijn voldoende vervolgmasters zoals Linguistics (UU) en Cognitive Neuroscience (RUN).

In welke sector een afgestudeerde kan gaan werken is afhankelijk van de master die wordt gekozen. De masters leiden naar verschillende sectoren op de arbeidsmarkt, waaronder communicatie, informatica, kunstmatige intelligentie en Nederlandse taal en cultuur (zie Tabel 1). Het merendeel heeft een tijdelijke of vaste baan. De commissie merkt echter op dat een gedeelte hiervan mogelijk om niet passend werk gaat, bijvoorbeeld banen voor een korte periode, parttime, in een ander vakgebied of op een ander opleidingsniveau. Uit onderstaande tabel blijkt dat personeel in de communicatie het minst gunstige arbeidsmarktperspectief heeft. Het is minder goed dan bij de gemiddelde universitaire studie. Een tiende is werkeloos en een kwart is op zoek naar ander werk.

**Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs**

pagina 5 van 9 Tabel 1. Huidige positie arbeidsmarkt naar afstudeerrichting.

Huidige positie arbeidsmarkt	Vaste baan	Tijdelijk met uitzicht vast	Werkeloos	Op zoek naar ander werk
Nederlandse taal en cultuur	28%	60%	0%	5%
Communicatie	36%	39%	11%	24%
informatica	59%	20%	1%	7%
Kunstmatige intelligentie	32%	27%	2%	3%
<i>Gemiddelde universitaire opleidingen</i>	28%	32%	5%	22%

Bron: SEO 2015, tabellen

Uit de ROA Opleidingsindeling (2015, p.31 e.v.) blijkt dat de meest voor de hand liggende beroepen zijn: docenten hoger onderwijs & hoogleraren, auteurs, taalkundigen, adviseurs marketing, public relations en sales, beleidsadviseurs, zakelijke dienstverlening, software- en applicatieontwikkelaars, psychologen en sociologen. Ook heeft aanvrager gekeken onder welke opleidingstypen op masterniveau deze beroepen vallen: Het gaat om taal, cultuur & journalistiek, communicatie, informatica en psychologie & maatschappelijk werk. Het merendeel van het personeel in deze beroepsgroepen is academisch opgeleid.

De arbeidsmarktperspectieven voor docenten hoger onderwijs en hoogleraren zijn goed. Tot 2020 worden grote knelpunten verwacht, want er zullen 10.600 baanopeningen zijn. De commissie merkt op dat een groot deel van deze vacatures andere vakgebieden zal betreffen dan de disciplines van de bachelor CLC. Afgestudeerden zullen slechts voor een klein deel van deze banen in aanmerking kunnen komen.

Voor auteurs en taalkundigen worden tot 2020 8.500 baanopeningen verwacht, met name in de zakelijke dienstverlening. Daarom acht de aanvrager hun arbeidsmarktperspectief gunstig. Ondanks bezuinigingen in de cultuursector is sprake van een uitbreidingsvraag. Deze komt vanuit de zakelijke dienstverlening. De commissie merkt op dat er concurrentie is voor deze banen van alumni van journalistieke en communicatieopleidingen, waardoor kansen op deze deelmarkt eerder bescheiden zullen zijn.

Tot 2020 zullen er 15.700 banen zijn voor adviseurs marketing, public relations en sales. Dit lijkt op het eerste gezicht gunstig, maar de commissie houdt er rekening mee dat alumni concurrentie zullen krijgen van afgestudeerden van marketing- en communicatieopleidingen. Daardoor zijn de baankansen bescheiden. Hetzelfde geldt voor beleidsadviseurs (9.300 baanopeningen tot 2020), psychologen en sociologen (10.400 baanopeningen tot 2020).

In de sectoren zakelijke dienstverlening, software- en applicatieontwikkeling zijn de baankansen zeer gunstig. Hoewel er concurrentie zal zijn van alumni van economische en ICT-opleidingen zullen er nog voldoende banen zijn voor alumni van de bachelor CLC die een master in een bètarichting hebben gevolgd.

Over het algemeen zal er op de korte termijn een bescheiden tot gunstige arbeidsmarkt zijn voor alumni, afhankelijk van welke master ze na de bachelor

pagina 6 van 9 CLC hebben gevolgd. De commissie merkt echter op dat de eerste lichting studenten van de bachelor CLC pas na 2020 afstudeert en aanvrager geen prognose van de arbeidsmarkt na 2020 heeft gegeven.

De commissie concludeert dat de aanvraag aansluit op een bescheiden arbeidsmarktbehoefte op korte termijn in combinatie met een wetenschappelijke en maatschappelijke behoefte. De aanvraag voldoet aan criterium b in art. 6 van de Beleidsregel.

Beoordeling criterium c Beleidsregel

Aanvrager heeft het onderzoek in 7 thema's georganiseerd met 15 onderzoekszwaartepunten. Geesteswetenschappen participeert in de zwartepunten Brain & Cognition, Cultural Heritage & Identity en Cultural Transformations & Globalisation. De RCHO heeft geadviseerd om het onderwijs aan te laten sluiten op de zwartepunten voor onderzoek. De bachelor CLC past precies bij het zwartepunt Brain & Cognition. Aangezien de bachelor CLC aansluit op de prestatieafspraken wordt aangenomen dat de aanvraag voldoet aan criterium c, tenzij naar het oordeel van de Minister reeds voldoende opleidingen in de vraag kunnen voorzien.

Vanaf 12 april 2017 is op de site van de CDHO kennis gegeven van het voornemen van de Universiteit van Amsterdam om de bachelor CLC in Amsterdam aan te bieden. Hiermee is aan de instellingen voor hoger onderwijs de mogelijkheid gegeven om hun zienswijzen op dit voornemen kenbaar te maken. Er zijn geen zienswijzen binnengekomen.

Het voornemen om de bachelor CLC te starten heeft aanvrager besproken in het Disciplineoverleg Letteren – Geesteswetenschappen van 4 november 2016 en het Disciplineoverleg Sociale Wetenschappen van 15 februari 2017. Decanen van andere universiteiten hebben ingestemd.

De bachelor CLC vertoont weinig verwantschap met taal en cultuuropleidingen. De enige opleiding die enigszins significante overlap vertoont is een track binnen de bachelor Taalwetenschappen van de UL. Daarom wordt weinig concurrentie verwacht van taal en cultuuropleidingen.

Aanvrager heeft een overzicht geleverd van de instroom in verwante bekostigde opleidingen taal en cultuur (zie Tabel 2). De instroom in verwante onbekostigde opleidingen is niet bekend. De commissie heeft bij de beoordeling van de aanvraag dan ook geen rekening kunnen houden met de belangen van deze opleidingen. De instroom in het verwante bekostigde onderwijsaanbod taal en cultuur kromp ruim 40%. Bij taalwetenschap was sprake van jarenlange fluctuaties rond de 200 studenten. De bachelor CLC is breder dan deze bachelors en meer gericht op vwo-leerlingen met Natuur & Gezondheid- en Natuur & Techniekprofielen die de afgelopen jaren vaker worden gekozen (Examenmonitor VO 2014, DUO).

**Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs**

pagina 7 van 9 Tabel 2. Instroom opleidingen taal en cultuur.

instelling	2010	2011	2012	2013	2014	2015
UvA	571	411	360	433	373	268
VU	88	103	53	736		
UU	353	285	327	268	282	215
UL	433	339	309	362	320	290
RUG	207	233	223	208	189	146
RUN	217	180	172	249	198	133
<i>totaal</i>	<i>1.869</i>	<i>1.551</i>	<i>1.444</i>	<i>1.527</i>	<i>1.365</i>	<i>1.058</i>

Bron: UvA-data

Tabel 3. Instroom taalwetenschap.

instelling	2010	2011	2012	2013	2014	2015
UvA	41	20	22	25	30	24
VU	15	22	27	1		
UU	35	41	33	40	35	24
UL	33	48	43	57	60	50
RUG	46	49	46	50	50	44
RUN	34	35	27	45	65	25
<i>totaal</i>	<i>204</i>	<i>215</i>	<i>198</i>	<i>218</i>	<i>240</i>	<i>167</i>

Bron: UvA-data

De instroom in bachelors communicatie- en informatiewetenschappen is de afgelopen twee jaar sterk gedaald (zie Tabel 4). Onbekend is of dit een tijdelijke dip is of een structurele afname. Omdat in Amsterdam alleen de VU bachelors heeft op dit gebied die bovendien niet op bèta's gericht zijn verwacht aanvrager niet te zullen concurreren met deze en andere communicatie- en informatieopleidingen in de regio.

Tabel 4. Instroom CIW.

instelling	2010	2011	2012	2013	2014	2015
VU	51	80	86	92	63	72
UU	219	217	155	119	105	92
RUG	158	172	149	160	123	85
RUN	190	157	175	188	194	118
TU	112	263	212	214	168	148
<i>totaal</i>	<i>730</i>	<i>879</i>	<i>777</i>	<i>773</i>	<i>653</i>	<i>515</i>

De instroom in opleidingen kunstmatige intelligentie is de afgelopen jaren gegroeid (zie Tabel 5). De bachelor CLC kan profiteren van de belangstelling voor kunstmatige intelligentie, maar zal niet concurreren vanwege het verschil in focus (cognitie als inspiratie vs. cognitief inzicht) en omdat de markt groot is.

Tabel 5. Instroom Kunstmatige Intelligentie.

instelling	2010	2011	2012	2013	2014	2015
UvA	50	60	42	87	78	94
UU	57	51	57	55	41	86
RUG	51	45	84	107	117	123
RUN	53	53	59	84	74	111
<i>totaal</i>	<i>211</i>	<i>199</i>	<i>243</i>	<i>333</i>	<i>310</i>	<i>414</i>

pagina 8 van 9 De commissie merkt op dat een overzicht van verwante opleidingen op het gebied van Cognitie (bijvoorbeeld psychologie) niet is geleverd. De instroom bij deze opleidingen is zeer hoog met meer dan 2.500 studenten per jaar. Deze monodisciplinaire opleidingen bevatten doorgaans echter een zeer geringe taal- en communicatiecomponent.

De bachelor CLC is tevens vergeleken met bachelors in Canada, Finland en Denemarken. Het gaat om de bachelors Cognitive Science in Helsinki, Aarhus en Montreal. Ze zijn allemaal multidisciplinair met aandacht voor onderzoeksmethodes. Echter, ze verschillen van de bachelor CLC omdat laatstgenoemde nadrukkelijker aandacht besteedt aan communicatiewetenschappen.

Aanvrager heeft een prognose gemaakt van de instroom in de voorgenomen bachelor CLC op grond van een onderzoek onder ruim 250 scholieren uit de bovenbouw van het vwo (Rapport interessepeiling wo-bacheloropleiding cognition, language and communication, UvA, Hobéon, november 2016). Met name scholieren met Natuurprofielen en het profiel Economie & Maatschappij zijn geïnteresseerd. De meerderheid geeft de voorkeur aan een multidisciplinaire studie. Drie kwart van die groep prefereert een bachelor die (deels) in het Engels wordt gegeven.

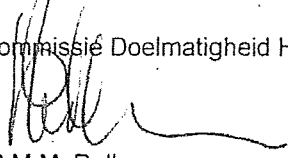
Op basis van het onderzoek voorspelt Hobéon dat aanvankelijk 50 tot 60 studenten zich zullen inschrijven en op termijn 100 per jaar. Aanvrager verwacht het eerste jaar 50 tot 80 studenten en na twee tot drie jaar reeds 100 studenten. De commissie acht de meer voorzichtige prognose van Hobéon realistischer.

Als de instroom in de bestaande opleidingen en de verwachte instroom in de bachelor CLC wordt afgezet tegen de arbeidsmarktbehoefte die bij criterium b aannemelijk is gemaakt, blijkt dat er vanuit de landelijke arbeidsmarkt bezien enige ruimte is om deze opleiding binnen het bekostigde domein vorm te geven.

Aanvrager heeft een beschrijving geleverd van de inbedding in de bestaande kennisinfrastructuur. De bachelor CLC kan gebruik maken van de kennisinfrastructuur van de Faculteit Geesteswetenschappen voor taal-, tekst- en communicatiewetenschappen en van de onderzoeksinfrastructuur van het Amsterdam Center for Language and Communication (ACLC) en het Institute for Logic, Language and Computation (ILLC). De bachelor sluit goed aan bij het onderzoeksplatform ABC.

Vestiging van de bachelor CLC in Amsterdam heeft geen negatief effect op de landelijke spreiding van het onderwijsaanbod. De commissie concludeert dat er enige ruimte in het landelijk aanbod bestaat om de bachelor CLC te realiseren. Gelet op het vorenstaande is een positief besluit op het voorliggende verzoek plausibel.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

drs. P.M.M. Rullmann
voorzitter

**Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs**

pagina 9 van 9 **Bijlage:**

Beoordelingskader macrodoelmatigheid nieuwe opleiding

Aan de hand van de in de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 3 juli 2014 genoemde voorwaarden worden voornemens tot het verzorgen van een nieuwe opleiding beoordeeld op doelmatigheid. Een nieuwe opleiding kan volgens artikel 6 van deze Beleidsregel alleen doelmatig worden geacht indien het voornemen voldoet aan de criteria a, b en c.

Volgens criterium a heeft het instellingsbestuur aangetoond dat uitbreiding van het landelijk aanbod met de nieuwe opleiding noodzakelijk is en dat de vernieuwing niet kan worden gerealiseerd binnen het landelijk bestaande opleidingsaanbod.

Volgens criterium b heeft het instellingsbestuur aangetoond dat er behoefte bestaat aan de nieuwe opleiding, zijnde overwegend een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend maatschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend wetenschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte.

Volgens criterium c dient het instellingsbestuur aan te tonen dat er in het landelijk onderwijsaanbod ruimte is voor de opleiding. Indien de voorgenoemde opleiding aansluit op zwaartepunten die de instelling heeft vastgelegd in de prestatieafspraken¹, wordt aangenomen dat is voldaan aan criterium c, tenzij naar het oordeel van de Minister reeds voldoende opleidingen in de behoefte kunnen voorzien.

¹ In de beschikkingen tot toekenning van de prestatiebekostiging heeft de Minister geen uitspraken gedaan over de doelmatigheid van eventueel in het voorstel aangekondigde nieuwe opleidingen of vestigingsplaatsen.